

I Simposi «L'ensenyament de la llengua: currículum, metodologia i planificació lingüística». — Els dies 4 i 5 de març del 2005 es va celebrar el I Simposi «L'ensenyament de la llengua: currículum, metodologia i planificació lingüística» a la Universitat d'Alacant. L'organització va partir de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana (IIFV) i del Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, en col·laboració amb el Departament de Filologia Catalana de la Universitat de València, el Departament de Filologia i Cultures Europees de la Jaume I i diverses entitats públiques i privades.

La idea de la celebració d'aquesta activitat va nàixer d'una preocupació dels docents. Des de feia temps un sector del professorat universitari havia observat amb preocupació que la competència comunicativa en català de l'alumnat que comença els estudis universitaris no era, ni de bon tros, la prevista per la normativa legal vigent. Recordem que aquesta normativa preveu l'assoliment d'una competència equivalent en les dues llengües oficials de la Comunitat Autònoma en acabar el cicle formatiu obligatori. Es va comprovar que eren diversos els fac-

1. La pel·lícula *Mar Adentro* (2004) d'Amenábar exemplifica aquest reconeixement del plurilingüisme. Els protagonistes catalans parlen català entre ells i llur parla apareix subtítolada.

2. Un 76% dels joves de Salamanca enquestats afirmava estar d'acord que “en un estado donde conviven diversas lenguas territoriales originarias, conviene que haya una lengua dominante y que ésta sea considerada como más útil en todos los territorios” (p. 56). Així mateix un 50% afirmaven que el català era un dialecte.

tors que hi incidien, però l'avanç o l'estancament del procés de normalització lingüística dins la societat valenciana era, sens dubte, el més important. I un dels instruments més valuosos —si no l'únic actualment— en aqueix procés era el sistema educatiu.

Des del mes d'abril del 2004 es van mantenir diverses reunions entre professorat universitari, de Secundària i assessors didàctics de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport de la Generalitat Valenciana. Aquests encontres tenien com a finalitat analitzar els factors que condicionen la realitat de l'ensenyament del valencià i en valencià en l'ESO i el Batxillerat, i la coordinació amb el nivell universitari. Fruit d'aqueixos primers contactes va ser la iniciativa d'organitzar aquest I Simposi.

Aquesta trobada es va marcar diversos objectius. En primer lloc, calia crear un espai de diàleg entre l'ensenyament secundari i l'universitari que servís per a conèixer les necessitats i la problemàtica que afecta cada àmbit educatiu pel que fa a la docència del valencià. Es parava atenció sobre aspectes diversos (organització dels centres, formació i situació del professorat, dinamització lingüística, tractament de la diversitat a l'aula, etc.). En segon lloc, s'havien de concretar les mesures adequades per a millorar la competència comunicativa en valencià dels alumnes dins l'ensenyament secundari. Això abastava elements diversos com ara l'anàlisi del currículum, la metodologia, els materials didàctics, la millora de les actituds sociolingüístiques, les proves d'accés a la universitat, etc. Finalment, era necessari analitzar com podia col·laborar la Universitat a millorar la capacitat pedagògica, lingüística i comunicativa dels docents en exercici i dels futurs llicenciats.

El Simposi es va organitzar en diverses sessions de matí i de vesprada. Atenent als suggeriments de part del professorat implicat, es van substituir les comunicacions, habituals en aquesta mena de trobades, per un acte on es feia una presentació de fets i una discussió posterior que es va anomenar *diàleg*, i que va ser fruit d'un fòrum en Internet previ al Simposi. Els temes que es van desenvolupar en aquests diàlegs-debat van ser: l'ensenyament de la llengua oral, la problemàtica de la diversitat lingüística i cultural a l'aula, la formació lingüística i pedagògica dels docents a la universitat i la validesa o no de la metodologia comunicativa davant la gramàtica textual. Així mateix, es van presentar dues ponències plenàries que van servir de marc per a aquests diàlegs: una a càrrec d'Oriol Guasch (Univ. Autònoma de Barcelona) sobre l'ensenyament de la llengua escrita, i una altra de Joaquim Dolz (Univ. de Ginebra, Suïssa) al voltant de la defensa de l'oralitat a l'aula.

A més a més, es van incorporar activitats pràctiques sobre alguns dels aspectes tractats i això es va traduir en la realització de quatre tallers: Rosa Valls i Neus Palomero van tractar el desplegament de les actituds sociolingüístiques dins l'aula; Enric Larreula, el desplegament de les actituds sociolingüístiques fora de l'aula; Ferran Suay i Gemma Sanginés, sobre la manera de guanyar espai lingüístic personal; i el Grup de Fonètica del Departament Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant va mostrar les possibilitats informàtiques de què disposem actualment per a fer pràctiques de fonètica.

Finalment, es van incloure dues taules redones que abordaven, per una banda, l'anàlisi de l'ensenyament en valencià, amb la participació de representants dels sindicats, de la Federació d'Escoles Valencianes, del Moviment de Renovació Pedagògica, de la Universitat i de l'administració educativa; d'una altra, l'estandardització i el model de llengua de l'ensenyament, a càrrec de representants de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, de l'Institut d'Estudis Catalans, del professorat de secundària, de les editorials i dels tècnics de dinamització lingüística.

El Simposi va intentar de ser un àmbit d'opinió real, on els més involucrats en l'ensenyament del valencià i en valencià van poder aportar la llum necessària per a millorar aquest ensenyament. Les conclusions han sigut publicades en un document que ha donat a conèixer a la

societat valenciana i, especialment, a l'Administració la problemàtica que afecta l'aprenentatge del valencià i el grau de compliment de l'ordenament legal vigent. La nombrosa afluència d'assistents i la gran participació de tots plegats en el desenvolupament de cada acte va propiciar la voluntat de repetir l'experiència i, alhora, de crear un seminari permanent obert a tots els professionals que es reunirà periòdicament per organitzar altres tipus d'activitats adreçades a millorar les possibilitats de formació dels ensenyants. Aquest seminari permanent estarà vinculat a la Unitat per a l'Educació Multilingüe (UEM), creada recentment al si de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, producte d'un conveni entre Escola Valenciana i la Universitat d'Alacant (<<http://www.ua.es/uem/>>). [M. I. G. / C. S.]